

**ZARZĄDZENIE NR 114
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH**

z dnia 21 grudnia 2022 r.

**w sprawie zatwierdzenia
„Programu działania ośrodków rehabilitacji zwierząt realizowanego na gruntach będących w zarządzie
Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe”**

ZP.0210.7.2022

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o lasach¹, zwanej dalej ustawą, w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe² – w wykonaniu zadań wynikających z obowiązku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, określonego w art. 33 ust. 3 pkt 8 ustawy³, a ponadto mając na względzie art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy⁴ – postanawiam, co następuje:

§ 1

Zatwierdzam do stosowania i użytku służbowego „Program działania ośrodków rehabilitacji zwierząt, realizowany na gruntach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe”, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

1. Działania opisane w Programie mogą być realizowane przez zainteresowane jednostki organizacyjne PGL LP.
2. Realizacja działań opisanych w Programie stanowi wspólne przedsięwzięcie jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, o którym mowa w art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy.

3. Przedsięwzięcie to może być finansowane:

- 1) ze środków funduszu leśnego, przy zachowaniu przepisów Zarządzenia nr 66 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 15 października 2020 r. w sprawie jednolitych zasad gospodarowania środkami funduszu leśnego w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych;
- 2) z innych źródeł krajowych i zagranicznych, a w szczególności ze środków własnych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub budżetu Unii Europejskiej.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2023 r.

**p.o. DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH
Józef Kubica**

¹ Art. 33 ust.1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 672) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”.

² Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe został nadany zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r.; w § 6 Statutu Lasów Państwowych stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę o lasach oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także inne przepisy prawa, Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych.

³ Art. 33 ust. 3 pkt 8 ustawy stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych organizuje wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.

⁴ Art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy stanowi m.in., że środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone również na wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej.

**Załącznik do Zarządzenia nr 114
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
z dnia 21 grudnia 2022 r.**

**Program działania ośrodków rehabilitacji zwierząt, realizowany na gruntach będących w zarządzie
Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe**

Zatwierdzam do użytku służbowego:

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

1. Cel programu

Celem programu jest określenie możliwości działania ośrodków rehabilitacji zwierząt, prowadzonych przez jednostki organizacyjne na gruntach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Ośrodki rehabilitacji zwierząt – placówki przeznaczone do leczenia i rehabilitacji zwierząt dziko występujących, które wymagają okresowej opieki człowieka w celu przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego. Z zasady Ośrodki Rehabilitacji Zwierząt działają

na mocy ustawy o ochronie przyrody zgodnie z art. 76a ust. 1. Są to miejsca, w których dzikie zwierzęta, które okresowo wymagają opieki człowieka są poddawane leczeniu i rehabilitacji, a następnie (jeżeli ich stan na to pozwala) wypuszczane na wolność. Miejsca te są przystosowane tak, by warunki przebywania zwierząt odpowiadały ich potrzebom biologicznym.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 3 ustawy o lasach, lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, a w ramach sprawowanego zarządu Lasy

Państwowe prowadzą gospodarkę leśną. W myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 tej ustawy elementem gospodarki leśnej jest m.in. gospodarowanie zwierzyną, co obejmuje również ochronę zwierząt. Wobec powyższego Lasy Państwowe są uprawnione do prowadzenia działań w celu ochrony zwierząt zamieszkujących lasy Skarbu Państwa. Ponadto ustawa o ochronie przyrody stanowi w art. 4 ust. 1, że obowiązkiem wszystkich jednostek organizacyjnych jest dbałość o przyrodę. Wreszcie należy wskazać, że przy realizacji pozostałych aspektów gospodarki leśnej, w szczególności ochrony i zagospodarowania lasu oraz pozyskiwania drewna, może dojść do nieumyślnego okaleczenia poszczególnych zwierząt, co tym bardziej przemawia za samodzielnym leczeniem i rehabilitacją tych zwierząt przez Ośrodki Rehabilitacji Zwierząt utworzone w j.o. Lasów Państwowych.

Ośrodki Rehabilitacji Zwierząt (ORZ) powstają na podstawie zezwolenia wydawanego przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aktualnie wśród jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych działa 8 ośrodków rehabilitacyjnych, planowana jest budowa kolejnego oraz rozbudowa i modernizacja istniejącego. Tworzenie kolejnych ORZ uzależnione będzie od potrzeb i możliwości finansowych PGL LP.

Podstawowym zadaniem ORZ jest leczenie i rehabilitacja dzikich zwierząt, które w wyniku wypadków, chorób czy niepełnosprawności nie są w stanie bytować w środowisku naturalnym i wymagają opieki medycznej. Jest to też odpowiedź na rosnącą świadomość społeczną w zakresie gatunków chronionych i potrzebę ich ratowania. Aktualnie działające i nowe ORZ będą sprawować działalność do opieki nad ptakami, opcjonalnie rozszerzając ją o opiekę nad gatunkami ssaków i innych kręgowców.

Ośrodki te nie są ogrodami zoologicznym i nie ma możliwości ich zwiedzania. Są to miejsca, gdzie zwierzęta są leczone i wracają do zdrowia, a niektóre będą skazane na pozostanie w nich do końca życia. Zwierzęta nie są oszwajane z ludźmi, a obecność człowieka ogranicza się do minimum, młode zwierzęta przystosowywane są do życia na wolności, a inne do przywrócenia naturze.

2. Uczestnicy programu

W programie uczestniczyć mogą zainteresowane jednostki organizacyjne PGL LP, prowadzące ośrodki rehabilitacji zwierząt, oraz jednostki planujące powołanie i utworzenie przedmiotowych ośrodków rehabilitacji zwierząt.

3. Czas trwania programu

Program ma charakter ciągły. Czas realizacji poszczególnych działań przez jednostki organizacyjne PGL LP jest zależny od potrzeb istniejących ośrodków rehabilitacji zwierząt oraz planowanych do utworzenia.

4. Zakres działań ośrodków rehabilitacji zwierząt, realizowanych na gruntach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe

Praktyczna realizacja programu będzie się opierać na następujących działaniach, podejmowanych przez jednostki organizacyjne PGL LP, w strukturach których istnieją lub zostaną utworzone ośrodki rehabilitacyjne zwierząt:

1. Utrzymanie istniejących ośrodków rehabilitacji zwierząt:
    - a. nakłady na budowę środków trwałych, modernizacja, niezbędne prace remontowe i konserwacje;
    - b. opieka weterynaryjna;
    - c. profilaktyka zootechniczna – weterynaryjna obsługi;
    - d. środki ochrony osobistej personelu;
    - e. zakup niezbędnych narzędzi;
    - f. pokarm dla zwierząt;
    - g. zapewnienie BHP, PPOŻ, ubezpieczenia, ponoszenie opłat administracyjnych i lokalnych, podatków, utrzymanie mediów (woda, kanalizacja, energia itp.);
    - h. specjalistyczny odbiór odpadów (materiały niebezpieczne w tym utylizacja zwierząt martwych);
    - i. bieżące naprawy infrastruktury w przypadku uszkodzeń przez zwierzęta;
    - j. inne działania związane ze specyfiką ośrodków.
  2. Opracowanie zasad budowy modelowego ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt wraz z niezbędną infrastrukturą, aby móc adaptować go do potrzeb lokalnych. Inne opracowania, ekspertyzy, opinie służące osiągnięciu celów programu, podsumowania uzyskiwanych wyników.
  3. Budowa ośrodków rehabilitacji zwierząt wraz z niezbędną infrastrukturą (m.in. wolierami, zagrodami wolnostojącymi, zapleczem socjalnym i medycznym dla osób obsługujących ośrodek, czy ogrodzeniem).
  4. Organizacja warsztatów, służących wymianie informacji i koordynacji działań między jednostkami.
  5. Inne niż ww. działania niezbędne do osiągnięcia celów niniejszego programu.
5. Zasady refundacji poniesionych wydatków ze środków funduszu leśnego
- Środki funduszu leśnego mogą zostać przeznaczone na refundację poniesionych wydatków na działania ochronne realizowane w ramach niniejszego programu, przy uwzględnieniu następujących uwarunkowań:
- a) środki funduszu leśnego mogą stanowić wkład własny do wydatków kwalifikowanych w projektach współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych, realizowanych przez jednostki organizacyjne PGL LP;
  - b) środki funduszu leśnego mogą stanowić do 100% dofinansowania wydatków niekwalifikowanych w projektach współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych, realizowanych przez jednostki organizacyjne PGL LP, w szczególności tych które wpisują się w zakres programu wyszczególnionego w punkcie nr 4;
  - c) środki funduszu leśnego mogą stanowić do 100% dofinansowania wydatków poniesionych na działania ośrodków rehabilitacji zwierząt w punkcie nr 4, realizowanych w ramach wewnętrznych inicjatyw jednostek organizacyjnych PGL LP;
  - d) zakres rzeczowo-finansowy działań podlegających refundacji w danym roku, ustalany będzie na etapie budowy planów finansowo-gospodarczych PGL LP zgodnie z procedurą ujmowania zadań w planie wydatków funduszu leśnego, ustaloną w rozdziale 2 Zarządzenia nr 66 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 15 września 2020 r. w sprawie jednolitych zasad gospodarowania środkami funduszu leśnego.